

imidlertid, at ugifte samlevende bør indgå i opregningen af, hvem der anses for forsikringstagerens »nærmeste pårørende«. Hertil kommer, at »nærmeste pårørende« i praksis er langt den mest anvendte begunstigelsesklausul. Da der ikke i lovgivningen er en fast definition af ugifte samlevende, og da det efter udvalgets opfattelse er vigtigt ikke at indføre for mange forskelligartede definitioner, foreslår udvalget, at afgrænsningen skal foretages på samme måde som i den foreslåede regel om legal arveret for ugifte samlevende i § 40 i udvalgets udkast til ny arvelov. Efter udvalgets udkast til § 40 er det en betingelse for legal arveret, at den længstlevende ved arveladers død levede og havde levet sammen på fælles bopæl med arvelader de sidste 2 år før dødsfaldet, og sammen med arvelader ventede, havde eller havde haft et barn. Endvidere bør en samlever, der har oprettet et udvidet samlevertestamente sammen med forsikringstageren efter § 92 i udvalgets udkast til arvelov være omfattet af udtrykket samlever i begunstigelsesklausulen »nærmeste pårørende«. Med et sådant testamente kan et ugift samlevende par bestemme, at de skal arve hinanden og arves, som var de ægtefæller. Efter lovudkastets § 92 kan et udvidet samlevertestamente oprettes af ugifte samlevende, der opfylder betingelserne for at kunne indgå ægteskab eller registreret partnerskab med hinanden, og som lever sammen på fælles bopæl. Det er endvidere en betingelse, at de har, har haft eller venter et barn sammen, eller har levet sammen på fælles bopæl mindst de sidste 2 år før underskrivelsen af testamentet. Det er endelig en forudsætning, at en eller begge parter ikke i forvejen har oprettet gyldigt samlevertestamente efter bestemmelsen med en anden.

Den foreslåede afgrænsning vil sikre, at en betydelig gruppe af de eksisterende samlivsforhold vil kunne blive omfattet af begrebet »samlever« i begunstigelsesklausulen »nærmeste pårørende«.

Den gældende forsikringsaftalelovs udgangspunkt er, at forsikringssummen tilfalder dødsboet, hvis der ikke er indsat en begunstiget. Det praktiske udgangspunkt i dag er imidlertid, at forsikringssummen tilfalder »nærmeste pårørende«, fordi denne klausul anvendes standardmæssigt i de fleste forsikringsaftaler.

Udvalget foreslår, at reglerne kommer til at afspejle dette praktiske udgangspunkt, således at forsikringssummen tilfalder »nærmeste pårørende«, hvis der ikke er indsat en begunstiget. Kun hvis der ikke er nogen nærmeste pårørende, eller hvis forsikringstageren har bestemt, at der ikke skal være nogen begunstiget, tilfalder forsikringssummen forsikringstagerens dødsbo.

Herudover foreslår udvalget, at det præciseres, at et afkald fra f.eks. forsikringstagerens børn på en forsik-

ringssum indebærer, at forsikringssummen i stedet skal tilfalde den eller de næste i rækkefølgen af »nærmeste pårørende«.

Udvalget anfører, at det bør overvejes at ændre pensionsbeskatningsloven, således at den gruppe af ugifte samlevende, der omfattes af standardbegunstigelsesklausulen »nærmeste pårørende«, også bliver omfattet af pensionsbeskatningslovens § 2, nr. 4, litra d), og dermed af beskatningsreglerne i lovens kapitel 2. Samleverbegrebet bør efter udvalgets opfattelse også overvejes nærmere i relation til pensionsbeskatningslovens § 5 om garanterede ydelser, § 11 A om rateopsparing i pensionsøjemed og § 12 om opsparing i pensionsøjemed.

Der henvises til betænkningen s. 594-601.

### 2.3. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet kan tiltræde udvalgets anbefaling om, at der indføres en regel om, at forsikringssselskaberne skal underrette skifteretten om, hvem der er indsat som begunstiget i en forsikringsordning, og at skifteretten efterfølgende skal underrette ægtefællen og livsarvingerne herom samt vejlede om adgangen til at kræve regulering efter forsikringsaftalelovens § 104. Det er Justitsministeriets opfattelse, at der alene bør stilles krav om underretning i tilfælde, hvor det er en dansk skifteret, der behandler dødsboet, jf. § 2 i lov om skifte af dødsboer, dvs. i tilfælde, hvor afdøde havde hjemting i en dansk retskreds, eller hvor boet efter en forsikringstager bosat i udlandet er blevet henvist til behandling ved en dansk skifteret.

Justitsministeriet kan endvidere tiltræde den foreslåede lovfæstelse af adgangen til at træffe bestemmelser om særeje og om båndlæggelse af forsikringssummer.

Justitsministeriet kan endvidere tiltræde, at reguleringsreglen i forsikringsaftalelovens § 104 bør nuanceres, således at der alene kan ske regulering i tilfælde, hvor der er et reelt økonomisk behov for det. Som det er tilfældet med den gældende regel, bør den begunstigede ikke ved en regulering kunne tilpligtes at aflevere et større beløb til ægtefællen og/eller livsarvingerne, end hvad der ville være tilfaldet disse som boslod og tvangsarv, hvis forsikringssummen i stedet var tilfaldet forsikringstagerens solvente bo. Efter udvalgets forslag kan forsikringssselskabet eller pengeinstituttet altid udbetale indtil ¼ af forsikringssummen eller opsparingen til den begunstigede. I lyset af den foreslåede nedsættelse af ægtefællens tvangsarv til ¼ af den legale arvelod foreslår Justitsministeriet, at det beløb, som forsikringssselskabet altid kan udbetale til